

MADAGASKAR

Vennsapsforeningen Norge - Madagaskar • Fihavanan'i Norvezy sy Madagasikara

forum

Nr 3 2007 Årgang 5

Utdanning: Norsk ekspertise på gassernes premisser

**Stavanger og Antsirabe:
Kommunesamarbeid på flere plan**

**Pousse-Poussen:
Museumsgjenstanden som nektet å dø**

Organ for
Vennskapsforeningen
Norge - Madagaskar (VNM)

STYRET I VNM

LEDER
Øyvind Dahl
E-POST
oyvind.dahl@lyse.net

ØVRIGE STYREMEDLEMMER
Kai-Arne Schie (nest-
leder), Marit J. Bakke
(sekretær), Reidar F.
Sivertsen (kasserer), Heri
Ramampiaro (webmaster),
Sidonie Hansen (styre-
medlem), Mona Nordstrand
(1. vara), Ellen Lilleeng
(2. vara).

*Vennskapsforeningen er
ikke ansvarlig for innholdet i
bladet; dette er redaktørens
ansvar.*

REDAKTØR
Linn Krogh Hansen
E-POST
ilinn@frisurf.no
TLF 99 24 98 55

FORMGIVING
Anita R. Hetland
ARI Design

FOTO FORSIDE
Ørjan Krogh Hansen
"12 år gamle Laurence
ved skolen i Ifaty vant en
lokal tegnekonkurranse i
2005."

FOTO BAKSIDE
Linn Krogh Hansen
"Olav Stav og Bjørg
Tysdal Moe i Antsirabe,
2005."

Bladet er utgitt med støtte
fra NORAD
ISSN 1504-4750

REDAKTØREN HAR ORDET

Fransk for franskmenn - og alle andre?

For et par uker siden var jeg på båtmesse i Paris i forbindelse med jobben. Salon Nautique er en årlig begivenhet som varer i ti dager og som regnes som en av de største og viktigste innendørs båtmesseene i Europa. Nytt av året var en stor, flott fotoutstilling med bilder fra alle verdens kystområder (deriblant to fra Ifaty, Madagaskar). Fokus var klimatrusselen og hva som vil skje med hav- og kystområdene hvis vi ikke skjerper oss.

Ved siden av fotografiene besto utstillingen av plakater med informasjon. På en plakat ga franskmennene uttrykk for bekymring over undervisningen i den franske skolen. For som det sto på en av plakatenes; "I løpet av de første årene i grunnskolen lærer barna en god del om grunnleggende miljøvern, naturens kretsløp og hvordan ting henger sammen. Men hva skjer når de kommer på ungdomsskole, videregående og høyskole? Undervisning om hvordan neste generasjon må lære å ta vare på naturen og havet er mer eller mindre fraværende på de høyere klassetrinnene. Dette må vi gjøre noe med, vi kan ikke godta av barna våre ikke vet noe om hvilke trusler som omgir de franske kystområdene".

Jeg kjenner for lite til det franske undervisningssystemet til å kunne verken kritisere eller rose det. Men bekymringene viser at trikolornasjonen har tatt frem lupen for å se nøyere på nytten av hva podene lærer i skolen. Dessverre sto all denne informasjonen kun på fransk. Personer som ikke forstår det franske språket vil derfor ikke få med seg franskmennenes selvkritikk på dette området. Og på denne båtmesse i Porte de Versailles var det mange utlendinger. For øvrig, men selvsagt ikke overraskende, var det meste av informasjon om de nye båtene og alle de naturvennlige produksjonsmetodene også kun på fransk.

Men, dette var nå en gang i Frankrike. Det er interessant i denne sammenhengen at det franske skolesystemet og pensumplanene, som franskmennene i Paris altså avslører en aldri så liten skepsis til, fortsatt dominerer den gassiske skolen, nesten 50 år etter at koloniherrerne flagget ut. Da vennskapsforeningens Osloavdeling i høst hadde besøk av Ragnhild Meisfjord fra Norad og Vibeke Thue fra Utdanningsdirektoratet fikk vi høre om et skolesystem som ikke var tilrettelagt for den gassiske hverdagen og samfunnet, men som fortsatt fulgte det franske systemet. At lærerne som underviser ikke en gang selv behersker fransk er ikke så nøyte. Den største forskjellen mellom undervisningen i Frankrike og på Madagaskar er at undervisningssystemet i Frankrike er blitt fornyet og oppgradert flere ganger, det har det ikke blitt på Madagaskar.

Det er da en fattig trøst at utdanning er blant satsingsområdene for norsk bistand på Madagaskar, og et av målene er nettopp at skolen skal tilpasses lokalsamfunnene og at barna skal få tilbake språket sitt på heltid, - også i skolen. For når franskmennene selv ikke er helt fornøyd med læreplanen i dagens skole, hvordan kan man da forvente at gasserne skal dra nytte av det samme læresystemet?

Redaksjonen ønsker med dette alle Madagaskarvenner en fredelig julehøytid og et godt nytt år!

Linn Krogh Hansen

Linn Krogh Hansen

4

6

10

13

I DETTE NUMMERET

4 Kommunesamarbeid for et bedre miljø

6 Skoler i Stavanger og Antsirabe knytter vennskapsbånd

9 Nasjonaldag og et underlig sammentreff

10 Norges rolle i utviklingen av skolen

13 Pousse-poussen-rikshawen som ikke ville dø

15 Landet med det rare i

17 Billedutstilling fra Madagaskar i Bergen

18 Smånytt

19 Referat fra hovedstyremøtet i vennskapsforeningen Norge-Madagaskar

REDAKSJONEN

REDAKTØR

LINN KROGH HANSEN (38) er utdannet sosialantropolog og har praksis fra Ifaty utenfor Toliara (1997). Tema for hovedoppgaven er religiøs praksis og sosial endring i vezoernes daglige liv. Hun var sist på Madagaskar i 2005, etter å ha mottatt journaliststipend fra UD. Arbeider nå som journalist i magasinet Seilas.

E-post: ilinn@frisurf.no

GUURO VEUM (31) utdannet sosialantropolog med feltarbeid i Mikeaskogen i Toliara regionen (2001) med tematikk knyttet til møtet mellom tradisjonell religion og protestantismen med spesielt fokus på tromba, bilo og fifohazana. Utsendt av SIK/Fredskorpset for å forske på kvinneidealer i Toliara regionen. Har også bodd fire år som barn i Antsirabe-distriktet.

E-post: guro_veum@yahoo.com

CHRISTIANE MARIE ØDEGÅRD (23), Bachelor i Utvikling fra UiO, for tiden student ved NTNU, Trondheim, på spansk årsstudium. Født og oppvokst på Madagaskar, var der sist på ferie i 2001.

E-post: christiane_marie@hotmail.com

VÅR KORRESPONDENT
I TRONDHEIM

TORUNN HENRIKSEN ROGNES (36) er utdannet pedagog ved Universitetet i Oslo. Hovedoppgaven i pedagogikk handler om jenter og utdanning i Senegal. Torunns første møte med Madagaskar var et ni måneder langt opphold i 2005, da hun ble sendt ut som fredskorpsdeltager til Toliara for SIK. I tilknytning til Universitetet i Toliara deltok hun her i et forskningsprosjekt om jenter og utdanning. Torunn jobber i dag i Politiets utlendingsenhet i Oslo.

E-post: torunn.rognes@gmail.com

MONA SORKNES (36) utdannet sosialantropolog ved Universitetet i Oslo, med feltarbeid fra Menabe. Hun er nå stipendiat ved Universitetet i Stavanger og arbeider med et doktorgradsprosjekt knyttet til "Literacy" i samarbeid med Universitetet i Toliara.

E-post: mona.sorknes@uis.no

JOHN MAGNUS NYGAARD (62) leder for Vennskapsforeningen Stavanger - Antsirabe. Lektor med fransk hovedfag, tysk mellomfag og historie og norsk grunnfag. Avdelingsleder på St. Olav videregående skole i Stavanger, ansvar for fremmedspråk og for samarbeidet med Lycée André Resampa i Antsirabe. Har vært to ganger på Madagaskar, i 2003 og 2006. Siste gang i forbindelse med elevutveksling.

E-post: jmn@rfk.rogaland-f.kommune.no

VÅR KORRESPONDENT
I STAVANGER

Kommunesamarbeid for et bedre miljø

- Måten vi reagerer på deres fattigdom og de reagerer på vår rikdom synliggjør hverandres livsstil og utfordringer i hverdagen for begge parter, understreker Stavangers varaordfører Bjørg Tysdal Moe. Som et ledd i vennskapssamarbeidet mellom Stavanger og Antsirabe besøkte en gassisk delegasjon Stavanger i sommer. Gasserne ble sjokkerte over hva de fant på søppelfyllinga i oljebyen.

TEKST: LINN KROGH HANSEN FOTO: STAVANGER KOMMUNE

Hensikten med besøket var markering av Verdens miljødag, og utveksling av felles erfaringer innen arbeidet for å få et bedre miljø i begge byene. Gjestefølget besto av ordfører i Antsirabe, Olga Ramalason, hennes mann Lanto, Lina - en representant fra den gassiske miljøorganisasjonen Grønn Hverdag, samt rektor og to elever fra Farimbona skole i Antsirabe. Vertskap i Stavanger var vennskapsskolen Tasta-veden skole.

Utgangspunktet for Vennsapsbesøket var å markere Verdens miljødag

sammen med den gassiske vennsapsbyen og en palestinsk vennsapsby. Varaordfører Bjørg Tysdal Moe forteller at det er viktig å knytte de store miljøutfordringene vi står overfor opp mot en global sammenheng. Å invitere folk fra vennsapsbyene på Madagaskar og i Palestina er derfor et ledd i dette arbeidet.

Sjokkert over norske avfallsplasser

De gassiske gjestene fikk blant annet være med på utflukt til en norsk avfallsplass. I utgangspunktet ikke så spennende for oss nordmenn, men gas-

serne fikk sjokk, forteller Tysdal Moe.

- Rektor fra Antsirabe ble mildt sagt sjokkert over det hun fant på fyllingen av sykler, symaskiner og mobiltelefoner. Massevis av gjenstander i mer eller mindre brukbar stand eller som enkelt kunne repareres og brukes. -For gasserne, som knapt nok har råd til en sykkel og må spare i årevis for å kjøpe en symaskin var det sjokkerende å se hva vi nordmenn kaster fra oss av ting som de gjerne skulle kunnet ta med seg hjem og brukt selv eller gitt til trengende.

Dette er motpolene til deres egen fat-

Varaordfører Bjørg Tysdal Moe i samtale med to elever fra Farimbona

Rektor Olga sammen med to elver fra Farimbona og en lærer fra Tastaveden skole.

Varaordfører Bjørg Tysdal Moe viser ordfører Olga hva som kastes på norske søppeldynger.

tigdom, som Stavanger-folkene reagerer på når de er der nede. Begge byene står overfor en stor miljømessig utfordring, på hver sin måte.

- For at Stavanger skal ta sin del av klimautfordringen må vi kunne samarbeide med byer som Antsirabe. Måten vi reagerer på deres fattigdom og de reagerer på vår rikdom synliggjør hverandres livsstil og utfordringer i hverdagen for begge parter, noe som er grunnleggende for å kunne lære av hverandre og sammen arbeide om et bedre miljø på globalt plan.

Internasjonalt fokus

Det er viktig å få det internasjonale fokuset inn i hverdagen vår og at folkene fra Antsirabe ser hvordan vi jobber med å få rent vann, kildesortering og

godt styresett. Og naturligvis vise versa.

- Hvis ikke CO2-utslippene reduseres betraktelig vil det medføre at vi i Vest-Norge får enda mer regn, mens gasserne får enda mer sol og tørke. Dette er det ingen av oss som trenger! Stavanger kommune betaler nå klimavoter for sine ansattes flyturer og pengene går til treplanting i Antsirabe. Varaordfører Tysdal Moe ønsker etter hvert å få flere næringslivsaktører i oljebyen til å bli med på dette prosjektet.

Små ressurser til stor nytte

Samarbeidet mellom Antsirabe og Stavanger er et ledd i Municipal International Cooperation (MIC), som administreres av Kommunesamarbeidet (KS) med støtte fra Norad. Til sammen er det inngått vennsapsavtaler mel-

lom ti norske og ti afrikanske kommuner. Alle møtes til utveksling av erfaringer med jevne mellomrom. Samtidig som man får muligheten til å lære av hverandre, dannes det også interne nettverk mellom de afrikanske kommunene. På denne måten bidrar norsk bistand indirekte til nye kunnskapsnettverk og vennsapsnettverk utover dem man støtter direkte. Både skoler, idrettslag og menigheter danner vennskap og relasjoner med lokale tilsvarende grupper. På den måten lærer de hvordan man driver tilsvarende klubb-, skole-, eller foreningsarbeid i en helt annerledes kultur og under andre sosiale forhold enn hjemme. Blant annet samler en idrettsklubb i Stavanger nå inn penger til klubbhus for en fotballklubb i Antsirabe.

Skoler i Stavanger og Antsirabe knytter vennskapsbånd

Tre skoler i Stavanger og tre skoler i Antsirabe har nå inngått samarbeid. Madagaskarforum har besøkt alle de tre skolene og hørt om deres erfaringer og forventninger så langt.

TEKST: JOHN MAGNUS NYGAARD
FOTO: PRIVAT

Den siste skolen som har inngått samarbeid er Sunde barneskole i Madla. Vi snakket med Inger Sørenes, inspektør på skolen og også svært aktiv i samarbeidet med skolen La Joie i Antsirabe.

Sunde skole er en barneskole med trinnene første til syvende klasse og ligger på Sunde i Madla ved Stavanger. Året 2004/05 ble Sunde skole sertifisert som såkalt Grønn skole.

- Våren 2005 deltok skolen på Ung Agenda, og foresatte fra skolen var vertskapsfamilier for barn som deltok på konferansen. Samme år var en av lærerne fra skolen på privat reise til Madagaskar. Hun fikk bli med fredskorpsarbeidere fra Stavanger kommune rundt omkring i Antsirabe. I denne forbindelsen besøkte hun skolen La Joie, som også er en Grønn skole. Slik

oppstod kontakten mellom Sunde skole og La Joie, forteller skoleinspektør Sørenes.

Hensikten er å bli bedre kjent med en annen kultur og utveksle erfaringer omkring miljøspørsmål.

Fotoutstilling

- Vi startet med at en klasse på sjette trinn skrev brev på engelsk til elever på La Joie. Videre sendte vi ned et engangskamera og barna fikk i oppgave å fotografere mest mulig av dagliglivet, hjemme og på skolen. Elever fra Sunde fikk samme oppgave og det endte opp i en fotoutstilling på skolen som viste både likheter og forskjeller i levemåte i de to landene. Bildene ble også sendt til Madagaskar.

Antsirabe-besøk på godt og ondt

I mars 2007 reiste fire lærere og fire elever fra Sunde skole til Antsirabe. Det ble en reise på godt og vondt. Vi møtte stor gjestfrihet og mange glade mennesker, men så også mye fattigdom og elendighet.

- Vi fikk en fantastisk mottakelse på skolen, og vi ble overveldet over å se hva de hadde stelt i stand for oss, forteller Sørenes. Gjestene fikk sitte i et spesiallaget overbygg som skjermet for sola, mens elevene som opptrådte for oss sto i solsteiken i flere timer.

Noe av det som gjorde mest inntrykk på elevene fra Sunde var nok å møte fattigdommen på nært hold. Barna som tigget etter brødsmler på gata og strålte av takknemlighet for det de fikk.

Trenger bedre datautstyr

- Etter hjemkomsten hadde vi en Madagaskar-dag på skolen hvor vi gjennom musikk, sang, mat og fakta formidlet noe av det vi hadde opplevd til resten av skolens elever og lærere. Vi har også lagt ut informasjon om Madagaskar på skolens hjemmeside.

- *Hvilke planer har dere for det videre samarbeidet?*

- For at samarbeidet skal utvikle seg, trenger vi en tettere og bedre kommunikasjon. Slik som det er nå, er vi avhengige av at noen fysisk tar med seg brev til skolen. Dette er veldig lite tilfredsstillende. Vi ser at La Joie trenger bedre datautstyr. Vi ønsker sterkt at vi på en eller annen måte kan gjøre dette mulig.

I tillegg håper vi at noen fra La Joie får delta på den store miljøkonferansen Tunza i Stavanger våren 2008. Til denne konferansen kommer det 1000 barn fra mange land.

Den andre skolen er en ungdomsskole, Tastaveden ungdomsskole, som ligger i Tasta bydel. Vi snakket med lærer Magnar Helgeland som er ansvarlig for samarbeidet med skolen i Antsirabe. Dessuten har han vært misjonær på Madagaskar og snakker gassisk.

Rektor Hanitra Raheliasoa ved Farimbona skole var i Stavanger i anledning miljø-konferansen Ung Agenda i 2005. Hun hadde blant annet møte med varaordfører Bjørg Tysdal Moe i Stavanger kommune og ytret der ønske om å få en samarbeidsskole i Stavanger. - Jeg ble spurt om Tastaveden kunne tenke seg å være med på et slikt samarbeid. Det sa vi ja til og det ble utarbeidet et forslag til mål for et slikt samarbeid og det ble sendt til Farimbona for å høre om de kunne være interessert. Det var de og slik var det ble opprettet et formelt samarbeid, forteller Helgeland.

Farimbona er en privat skole og eies og drives av menighetene i den lutherske kirken i Antsirabe og omliggende prestier. Skolen har ca. 1800 elever fra 1. til 12. klasse

Tredelt mål

For det første skal elevene skal få kunn-

skap om de utfordringene både Nord, men særlig Sør står overfor. Elevene på Tastaveden skole skal få kunnskap om Madagaskar generelt og om Antsirabe og forholdene der spesielt. De skal også få kunnskap om forholdene for ungdom i Antsirabe og på Madagaskar. Elever på Farimbona skole skal få den samme kunnskapen om Norge generelt og om Stavanger spesielt. - Vi skal med andre ord lære om og av hverandre, forklarer Helgeland.

For det andre får elevene bruke fremmedspråk. Vi har allerede sett at språket vil bli en utfordring. I kontakten mellom elevene på de to skolene er det ønskelig at det kommuniseres på engelsk. Ikke alle de gassiske elevene kan godt nok engelsk til å kommunisere på dette språket. De gassiske elevene er derimot flinke i fransk, mens de fleste av våre elever enten ikke har fransk eller de kan ikke nok til å kunne kommunisere. I kontakten mellom de to skolene brukes gassisk, fransk eller engelsk. I løpet av de siste ti årene er engelsk blitt viktigere og viktigere på Madagaskar og motivasjonen til de gassiske elevene for å lære engelsk er svært stor.

Det tredje målet er å oppnå personlig kontakt. Én elev, Synne, og to lærere besøkte Farimbona i oktober 2006. Det skulle vært to elever, men én måtte trekke seg rett før avreise. Mottakelsen på skolen var imponerende, med nasjonalsanger og hilsener. Synne fikk faddere og ble med dem for å se byen og livet der og var dessuten med dem til Andraikiba, et rekreasjonsområde utenfor Antsirabe. Vi var også med på engelskundervisningen. Det ble opprettet kontakt mellom to elevgrupper på Farimbona og Tastaveden.

Besøket både på Farimbona og på Tastaveden var svært vellykket og særlig for Synne ble det en stor opplevelse. Stor avstand i velstand, leveste, skolemuligheter og kultur kom tydelig fram. Samtidig gjorde den opprigitte livsgleden og flittigheten hos de gassiske elevene stort inntrykk. Møtet med fattigdom og vanskelige forhold ble sterkt, samtidig som hun knyttet gode bånd til et par av elevene på Farimbona skole.

- I juni 2007 fikk vi gjenbesøk fra Farimbona. Rektor og to elever var hos oss ca. én uke. De var med på Ver-

På besøk på Tastaveden skole.

dens Miljødag, de var med i undervisningen og på aktiviteter på skolen. (les mer om dette i den første artikkelen i bladet) Våre elever tok dem med bl.a. på bowling og grillfest, på Preikestolen og på Solastranden.

Veien videre

- Vi satser på å bruke e-post, brev og lignende i kontakten mellom elevene, forteller lærer Helgeland. - Det er imidlertid usikkert om det er mulig å ha kontakt med skolen på Antsirabe via e-mail pr i dag. På sikt må det være ett av målene å sørge for at skolen på Antsirabe kan kommunisere via e-post og Internett. Det blir for tungvint med brev. Vi håper at Farimbona snart vil få flere datamaskiner. Det vil gjøre samarbeidet enklere. Vi håper også at det skal bli lettere å bruke engelsk som kontaktspråk. Hittil har vi knyttet mesteparten av kontakten mellom én klasse på tiende trinn hos oss og én på Farimbona skole. Vi håper at vi kan fortsette dette samarbeidet videre neste høst med en ny åttende klasse.

Den tredje skolen som har hatt vennskapssamarbeid med skole på Antsirabe er St. Olav videregående skole. Det har den hatt med Lycée André Resampa siden 1989. I 2004 var to lærere og fire elever fra vennskapsskolen på besøk på St. Olav og i 2006 var det gjensidig utveksling. Nå planlegges det ny utveksling i 2008. Vi har snakket med Alexander og Marianne, to av de aktive elevene i Madagaskar-gruppen på skolen.

- Alexander og Marianne var også aktivt med under besøket av elever fra vennskapsskolen i 2006. Nå håper de å få være med på utvekslingen i mars neste år.

- *Hvorfor ble dere med i Madagaskar-gruppen?*

Det er kjekt å møte mennesker fra andre kulturer, å lære litt om andre kulturer, om hva de spiser og hva de gjør i fritiden, forteller Alexander. For Marianne er hovedmotivasjonen at hun er interessert i å se hvordan elever i andre land har det:

- Jeg vil sammenligne med hvordan vi har det. Og Madagaskar høres spennende ut. Det er så forskjellig fra vårt land. Dessuten liker jeg svært godt å bli kjent med folk fra andre land.

Variierende forventinger

Om forventningene til elevutvekslingen sier Alexander at han gleder seg; - Jeg vet at Madagaskar er et interessant land å besøke. Det er ikke så mange i Norge som har vært der. Jeg ser fram til å bli kjent med andre og utforske landet og kulturen. Jeg tror ikke fattigdommen vil bli et så stort sjokk for meg. Jeg har vært i Peru. Der opplevde jeg stor fattigdom, men også livsglede. Alle, fra de yngste til de eldste var med på ulike aktiviteter. Jeg tror jeg kommer til å oppleve det samme på Madagaskar.

Marianne er mer usikker og mener det er vanskelig å se for seg noe på forhånd.

- Vi hører lite om det som skjer på Madagaskar. Jeg lærte mye om landet av elevene fra Madagaskar. Jeg tror jeg vil få mange sterke inntrykk. Jeg vil nok reagere særlig sterkt på fattigdommen

og på tiggingen, selv om jeg allerede har sett dette i Thailand. Jeg tror reisen til Madagaskar vil gjøre noe med holdningene mine og sette ting i et nytt perspektiv.

- Dere var begge aktivt med da skolen hadde besøk i 2006. Hva var mest spennende og hva husker dere best?

- Da hadde vi med oss gasserne i Sidishallen, fastslår Alexander. - Noen av dem hadde stått på rulleskøyter, men ingen hadde stått på vanlige skøyter. De så også snø for første gang. Det var også kjekt å gjøre leker og spill sammen. Vi lærte av dem og de av oss. Mange av aktivitetene var ganske like. I begynnelsen var det litt vanskelig å få god kontakt. De fleste snakket ikke særlig engelsk og ikke mange av oss snakket fransk. Men etter hvert ble ikke språket noen hindring, kontakten ble bedre og bedre og på slutten ble vi riktig gode venner.

Marianne husker godt at jenta som bodde hos henne var interessert i å vite mye og spurte mye om hva ungdommene i Stavanger drev med.

- Det var kjekt. Det var litt vanskelig å kommunisere på grunn av at hun ikke snakket godt engelsk og jeg ikke kan fransk. De var med på mange aktiviteter som de ikke hadde vært med på før, blant annet bowling.

Fortsatt kontakt

Alexander har regelmessig kontakt med to-tre av de som var med på utvekslingen via e-post. Mens Marianne har god kontakt med jenta som bodde hos henne. - Vi sender ofte e-post til hverandre, særlig i forbindelse med ferier, avslutter eleven ved St.Olav skole i Stavanger.

Gjestene ble tatt med opp på Prekestolen.

RENOVASJONSBIL TIL ANTSIRABE?

Stavanger kommune har skiftet ut én av renovasjonsbilene og vedtatt å gi den til vennskapsbyen Antsirabe.

Utfordringen blir nå å skaffe de kr. 80 000,- som trengs for å frakte bilen til Antsirabe.

Vennskapssamarbeidet mellom kommunene Stavanger og Antsirabe har som hovedformål å bidra til en bærekraftig utvikling i de to kommunene. Når det gjelder Antsirabe gjelder dette i særlig grad bydelen Ambohimena. Samarbeidet skal blant annet bidra til bedre helse- og levekår for innbyggerne. Det er derfor bygd miljøstasjoner for avfallsinnsamling i Ambohimena. Hjemmekomposteringsutstyr er levert og opplæring av husholdningene i hjemmekompostering og bruk av hagearealene til økologisk hagedyrking er gitt. Gjenvinning og gjenbruk av avfall er blitt tatt opp i nye næringsutviklingsprosjekter. Nå har altså Stavanger kommune vedtatt å gi en av de gamle renovasjonsbilene i Stavanger til Antsirabe. Utfordringen er å skaffe 80.000- til frakt av bilen.

Vennsapsbyforeningen Stavanger – Antsirabe arbeider for å fremme vennskap, forståelse og samarbeid mellom befolkningen, foreninger og lag i Antsirabé og Stavanger. Derfor har Vennsapsbyforeningen Stavanger – Antsirabé tatt denne utfordringen, men vi kan ikke aleine greie å skaffe de midlene som trengs. Vi har vært i kontakt med flere bedrifter og andre virksomheter i regionen og fra noen av dem har vi fått positivt svar, men vi er ennå ikke kommet i mål. Kunne du tenke deg å bidra til at renovasjonsbilen kommer til Antsirabé?

Da kan du betale inn det beløpet du vil gi til foreningens konto: 3230.1255.496. På forhånd takk for din støtte! Alle som bidrar vil få tilgang til regnskap for innsamlingen.

Med vennlig hilsen
John Magnus Nygaard
leder
mobil 478 14 986

Nasjonaldag og et underlig sammentreff

Det er lørdag kveld og jeg sitter i et festpyntet lokale i sentrum av fredsbyen Geneve. Et par kvartaler unna er gatene fylt av festglade mennesker og musikken er å høre i hele byen. Det feires "fête de la musique" i den fransktalende byen. Her jeg sitter er musikken like høy, men språket har en annen melodi. Bordene er pyntet i rødt, hvitt og grønt og girlanderne i samme farger kaster seg mellom galleriene. For et underlig sammentreff at jeg skulle få være med å feire Madagaskars nasjonaldag her i Sveits...

TEKST OG FOTO: CHRISTIANE MARIE ØDEGÅRD

Det hele startet i går ettermiddag...

Vår gode portugisiske venn, Pedro Martins, hadde nettopp sluppet oss av i en sidegate nær "Jet d'eau" -en, det kjente landemerket til Geneve som er synlig fra flyvinduet lenge før du kan skjelve bygningene fra hverandre. Det var vår andre dag på interrail og planen var å nyte solen i en park. Eirik, min forlovede og turkompanjong, hadde glemt spenningsromanen sin i leiligheten til Pedro, så vi slentret inn i nærmeste kiosk i håp om å finne et godt alternativ.

Mens blikket glir langs magasinhyllene hører jeg lyden, ja nettopp Lyden, den lyden som får meg til å føle at her hører jeg hjemme, her er jeg velkommen, -selv om jeg ikke forstår et kvekk av det som blir sagt. En melodi av ord som roet meg ned som spedbarn når mine foreldre hadde hyret barnevakt. Melodien som gav trygghet og en lun følelse under de lange talene i kirka på Ambatovinaky. Hjernen jobber febrilsk før jeg får lokalisert årsaken til den varme følelsen som sprer seg i meg. Da kan jeg ikke dy meg og sier med glimt i øyet "malagasy anao?" (gassisk du?) til mannen bak disken.

Smilet vokser i ansiktet på den unge mannen og avslører en lang rekke hvite tenner før det flommer over av uforståelige spørsmål ut av munnen på ham. Jeg må slå over på fransk, men vi får likevel en hyggelig samtale før

vi tusler videre ut i sola med magasinet "TIME" under armen og med invitasjon til å delta på dagens store feiring av Madagaskars nasjonaldag.

Jeg ser rundt meg, det kryr av mennesker og spennende lukter. For anledningen er det diskett opp med retter fra alle Madagaskars hjørner. Jeg ser på menneskene, noen er som meg, andre er veldig forskjellige. Det er tydelig at byens gassiske befolkning ikke er en homogen gruppe. Her er nonner med skautene sine, tenåringsgutter kledd i siste mote, langbente jenter i korte skjorter og innimellom ser du noen av de tradisjonelle salovaene og de typiske flettede knutene i nakken. Ved inngangen har ulike grupper og foreninger stand og her er alt fra salg av tradisjonelle flettede kurver og broderte duker, til presentasjon av økoturisme, moderne kunst, og gründere som benytter solenergi til å koke "vary" (ris) på en moderne versjon av "fataperanen" (kullbasert stormkjøkken).

Jeg ser meg om etter Eirik, på tross av menneskemengden er det lett å finne den høye lyse luggen hans blant alle gasserne og sveitgasserne. Eirik er nok mer opptatt av maten tenker jeg og får bekreftet tankene mine når jeg ser en overfylt tallerken med alle slags delikatesser under det skyldbeviste smilet hans.

Det underlige sammentreffet har gitt oss en innholdsrik dag. Et inntrykk

stikker likevel fram. Det har vært holdt gudstjeneste, på fransk, men med gassiske sanger. Prominente gjester har holdt sine taler og tiden er inne for å markere det vi alle er samlet her for... Det spilles opp til nasjonalsangen. Hele forsamlingen reiser seg idet bannere med gassiske flagg heises sakte opp til lyden av "Ry Tanindrazanay Malala O". Jeg snur meg og ser på Eirik. Hårene har reist seg på armene hans. Han smiler og tørker forsiktig bort en enslig tåre som triller nedover det røde kinnet mitt. Det er Madagaskars frigjøringsdag og vi får lov å være med å feire. Slik kan altså tilfeldighetene gi oss underlige sammentreff...
redaktor@madagaskar.no

"Feiring av den gassiske nasjonaldagen"

Utbyttet av opplæringen har hittil vært på langt nær så godt som man ønsker, noe som skyldes at skolen er dårlig tilpasset gassernes behov og samfunn.

Utdanningsreformen på Madagaskar:

Norges rolle i utvikling av skolen

Norge har blitt bedt om faglig samarbeid om omforming av undervisningsspråkpolitikken og utvikling av strategi for lærerutdanning på Madagaskar. – Det er viktig at givere til utdanningssystemet kjenner sin plass og bidrar til å harmonisere og forenkle prosedyrer rundt bistanden, presiserer Ragnhild Meisfjord i Norad.

TEKST OG FOTO: LINN KROGH HANSEN

Vennskapsforeningens Osloavdeling hadde i slutten av oktober besøk av Vibeke Thue fra Utdanningsdirektoratet og Ragnhild Meisfjord fra Norad i forbindelse med foreningens møte i KFUM-huset. De rundt 25 fremmøtte fikk et interessant foredrag om situasjonen på utdanningsområdet på Madagaskar og norsk samarbeid og bistand innen utdanning.

Kulturelt etterslep

I dag går om lag tre og en halv million gassiske barn i femårig grunnskole,

mens rundt én million barn ikke går på skole i det hele tatt. Av de som begynner, er det knappe halvparten som fullfører grunnskolen.

- En av hovedutfordringene for utdanningsmyndighetene på Madagaskar er at alle barn skal begynne på skolen, at de fullfører og at innholdet i opplæringen holder god kvalitet slik at læringsutbyttet forbedres, sier Meisfjord og Thue.

Den gassiske skolen kjennetegnes fortsatt av franskmennenes historiske nær-

vær gjennom skolekalenderen, innholdet i lærebøkene og språket. I Frankrike er fransk læreplan tilpasset franske barns virkelighet og læringsbehov. På Madagaskar har læreplanen hatt liten relevans i forhold til den gassiske virkelighet. Dette har myndighetene nå grepet fatt i og har derfor satt i gang arbeidet med en omfattende grunnskolereform hvor det blant annet skal utvikles nye læreplaner. Grunnskolen skal samtidig utvides til syv år.

Nødvendig med reform

I tillegg til at mange barn dropper ut av skolen av ulike årsaker, preges skolen av at mange av elevene har lavt utbytte av opplæringen. Flere går det samme klassetrinnet om igjen, og det er store kvalitative ulikheter mellom by og land og fra en region til en annen. Mange stryker, og da spesielt i fransk, etter som mange lærere mangler grunnleggende franskkunnskaper. Skolene mangler bøker og utstyr, og noen steder er det opptil 70 elever per lærer.

Gjennom den pågående utdanningsreformen skal antall skoletimer økes til 900 per år. Det er et mål at klassestørrelsen ikke skal overskride 50 elever per lærer. Samtidig tilrettelegges det for at lærere skal få større tilgang på videreutdanning, såkalt "in-service training". Infrastrukturen legger begrensninger på distribusjon av bøker og utstyr og gjør det vanskelig for lærere å delta i etterutdanning. Eksempel på dette er laster med bøker og utstyr som kommer med skip fra Asia til de gassiske havnebyene, men som på grunn av manglende ressurser til å frakte bøkene videre til innlandet blir liggende ubrukt.

Norges oppgaver

Norge har blitt bedt om faglig samarbeid om omforming av undervisnings-språkpolitikken og utvikling av strategi for lærerutdanning på Madagaskar. I tillegg jobbes det med å lage kriterier for rekruttering og opplæring av FRAM-lærere, det vil si lærere som er ansatt av, og delvis lønnet av, lokale foreldre eller lærergrupper.

Meisfjord understreker viktigheten av at gasserne selv eier egne utviklingsprosesser.

- Det er avgjørende at utdanningssystemet bygges innenfra, at kompetanse bygges fra nasjonalt til lokalt nivå, slik at systemets kapasitet på alle nivå øker. I tillegg er desentralisering av budsjetter og oppgaver en stor utfordring. Det skal gode systemer til for at penger kan forvaltes på desentralisert nivå, uten at pengene forsvinner til utro tjenere på veien. Alle disse prosessene er uhyre kompliserte, men ikke mindre viktige. I gjennomføringen av utdanningsreformen er det viktig at regionale og lokale skolemyndigheter bidrar aktivt og etablerer et eierforhold til reformen.

Positive tegn

Fokus på undervisningsutbytte skal

gjelde alle klassetrinn samtidig som Det gassiske utdanningsdepartement (MENRS) fortsetter å videreutvikle metoder for analysering og vurdering av opplæring og utbytte av dette. Kvaliteten skal økes på alle plan; det vil si utvikling av læreplan, lærerutdanning, undervisning og øvelser i klasserommet, undervisningsmateriale, og ikke minst når det gjelder foreldre og foresattes involvering.

Til tross for de store utfordringene man står overfor viser rapporten for 2007 tydelige kvalitetsmessige forbedringer innen utdanning, utvikling av undervisningsplaner, utdanning av lærere og generelle tiltak for å øke kvaliteten på undervisning og læring.

På egen premisser

- Bistandsaktører har ofte en egen agenda. På Madagaskar er det få givere, og relativt lett å samarbeide givene i mellom. Det som er spesielt i akkurat den-

ne konteksten er et noe komplisert forhold til den tidligere kolonimakten.

Norads rolle på Madagaskar

Norads oppgave er å være faglig rådgiver til Utenriksdepartementet og den norske ambassaden ved behov. En stor del av oppgavene til Norad er relatert til skole og utdanning. Norge er ved siden av Frankrike den viktigste bilaterale givene. Utdanningssektoren utgjør ca 70 prosent av all norsk bistand til Madagaskar. NGOer, det vil si frivillige organisasjoner, disponerer 4,3 millioner (2006). De norske misjonsselskap (NMS) og Fiangonana Loterana Malagasy (FLM) disponerer 30 millioner kr i perioden 2007-2011 for å arbeide med Pro Vert; et "grønt"/miljøvennlig undervisningsprogram gjennom Den lutherske kirken.

Ofta dropper jentene tidligere ut av skolen enn guttene, ettersom det forventes av de tar del i husarbeidet og likevel "kun" skal bli husmødre.

Den gassiske skolen lider fortsatt under etterlevningene etter kolonitiden.

- Det er gasserne som skal kjenne eierskap til utdanningsprogrammet. Givene skal bare bidra på deres premisser der myndighetene ber om det. Det er viktig at givere til utdanningssystemet kjenner sin plass og bidrar til å harmonisere og forenkle prosedyrer rundt bistanden, presiserer Meisfjord.

Gassisk for gassere

En annen stor utfordring er undervisningsspråktematikken. I dag skal undervisningen foregå på fransk fra tredje trinn. I virkeligheten er det ikke slik. Når ikke en gang lærerne som skal undervise på fransk selv behersker språket sier det seg selv, at utbyttet av undervisningen ofte er minimalt. Målet med omleggingen av undervisningsspråk-politikken er at det skal undervises på gassisk de første fem årene, slik at barna kan tilegne seg grunnleggende kunnskaper på sitt eget språk før de begynner å lære et fremmed språk. Fransk skal introduseres som fremmedspråk,

det samme med engelsk. Dette har store konsekvenser for utviklingen av skolemateriell som må tilpasses lokale forhold, undervisningsspråk og læreplan relevant for de det gjelder.

Må lære å prioritere

Blant oppgavene som får støtte fra norsk side er Det gassiske utdanningsministeriets arbeid. Ikke minst er utviklingen av en ny læreplan med vekt på økt kvalitet, desentralisering og ledelse høyt prioriterte oppgaver.

- Å sette ord på problemene og utfordringene er en ting. I et system hvor utfordringene er så mange er det ofte vanskelig å bestemme i hvilken rekkefølge de skal løses. Derfor stopper gjernene prosesser opp. At myndighet til å ta beslutninger ikke er delegert og formalisert er ofte nok til at prosesser stopper opp, sier Meisfjord.

Målet er at den ny læreplanen skal innføres gradvis fra 2008 og være gjennomført på alle klassetrinn innen 2012.

Ukultur ødelegger for jentene

Ikke overraskende er jentene fortsatt taperne i kampen om skolegang blant gassiske barn. Dette til tross for at innskrivingsratene er like for begge kjønnene. Meisfjord forklarer dette med flere forhold.

- I visse områder på Madagaskar blir unge jenter ofte tidlig rekruttert inn i svigerfamilien, de blir dessverre også til tider utnyttet seksuelt av menn i det nye husholdet, de gifter seg tidlig og får barn. Dette snakkes det naturligvis lite om, men det ødelegger i stor grad jenters muligheter til å utdanne seg, forklarer Meisfjord, som mener at dette er en type "ukultur". Fra norsk side er dette en uakseptabel praksis. Ikke bare

hindrer det jentene i å ta utdanning, men det hindrer dem også i utøvelse av grunnleggende menneskerettigheter. Det kan hende at man i løpet av 2008 vil iverksette en studie som kan analysere i hvilken grad miljøer som den gassiske lutherske kirken, som er en vesentlig aktør innen utdanning på Madagaskar, er villig til å bidra til at denne ukulturen endres. Et grunnleggende spørsmål her er hvorvidt kirken som seriøs utdanningsaktør har et potensial som endringsagent? Dette er et sentralt spørsmål fra flere perspektiver. Kirken kan bidra til å fremme jenters rettigheter og plass i samfunnet, sier Meisfjord.

linn@madagaskar.no

Vibeke Thue og Ragnhild Meisfjord holdt et engasjerende og lærerikt foredrag da de besøkte Vennskapsforeningen i Oslo

Den norske støtten fordeler seg på følgende vis:

Det gassiske utdanningsministeriet (MENRS): 130 millioner kr over tre år (ut 2008) som går direkte til en kommersiell konto som utdanningsdepartementet disponerer.

UNICEF: 36 millioner kr over tre år (ut 2007) Unicef er FNs barneorganisasjon som jobber lokalt med familier og har tillitt blant folk.

ILO: 30 millioner kroner over tre år (ut 2007)
NGOer og private foretak/organisasjoner står for ca 20 prosent av støtten. Dette inkluderer også den gassiske

lutherske kirke (FLM), med deres fokus på utvikling av "grønne skoler". Dette bidrar til miljømessige fremskritt, men her mangler foreløpig samarbeid mellom myndigheter og FLM, forteller Thue og Meisfjord.

Det globale "Fast Track Initiative": Det katalytiske fondet bidrar med \$60 millioner over tre år. Norge er en av mange bidragsyttere i dette fondet. Madagaskar søker nå om en ny treårig periode med slik støtte, og søknadsbeløpet er på \$100 millioner.

Pousse-poussen brukes først og fremst av gassernes selv, slik som her i Toliara.

Pousse-poussen – rikshawen som ikke ville dø

Mens mennesketrukne vogner stadig blir et sjeldnere syn de fleste steder i verden har den gassiskeousse-poussen økt sin popularitet de siste årene. Et utspill fra myndighetene om å få slutt på "slavearbeidet" endte med store demonstrasjoner blantousse-poussearbeiderne.

TEKST OG FOTO: LINN KROGH HANSEN

I alle gassiske storbyer er de mennesketrukkeousse-poussene, eller bareoussene, godt synlige overalt i gatebildet, men ingen steder finner du så mange av dem som i Antsirabe. Nøyaktig hvor mangeousse-pousse det finnes i Antsirabe er det ingen som har kunnet gi svar på, men lokale gassere og nordmenn bosatt i byen mener det hvertfall dreier seg om 5000.

- Enkelte mener tallet er enda høyere mener, sier norske Evy Brun som er bosatt i Antsirabe. Mens mennesketruk-

kede vogner er på tilbaketur de fleste steder i verden, produseres de fortsatt i Antsirabe.

President-krav mot sin hensikt

Men også gasserne har måttet tenke gjennom hvorvidt de ønsket å bevare denne formen for transportmiddel. På midten av 1990-tallet beordret Madagaskars daværende president, Didier Ratsiraka, atousse-poussen måtte avskaffes "fordi det er siste rest av slavearbeid at mennesker skulle trek-

kes av andre mennesker". På denne tiden var antalletousse-pousse på vei ned, og enkelte spådde at de røde vognene snart ville forsvinne fra gatebildet i alle de gassiske byene.

Paradoksalt nok førte Ratsirakas utspill til det stikk motsatte av hva de fleste hadde ventet.ousse-poussearbeidere samlet seg på gata til høylytt protest. De nektet å gi opp levebrødet sitt. For mange var dette den eneste muligheten til å tjene penger. Og de fikk bred støtte i den øvrige befolkning-

gen, som var avhengig av transportmiddelet for å komme seg rundt, frakte varer til og fra hjemmet og transportere av barna til skolen. I løpet av kort tid var det flere pousse-pousse i gatene i Antsirabe enn på mange år. Kolonigjenstand eller ikke, det var ingen tvil om at presidenten hadde feilvurdert sitt folks forhold til de gamle mennesketrukne vognene.

Mot nyer høyder

Dagens gassere ser på pousse-pousen som noe av det mest erke-gassiske som finnes, og kjenner seg slett ikke igjen i det bildet vestlige velmenende forstå-seg-på-ere skravler om slaveforhold og menneskeundertrykkelse. Tvert om, pousse-arbeiderne er stolte av sin jobb, og har de fleste byene utkonkurrert bilen som transportmiddel. Dette til tross for at drosjer er billigere å kjøre enn pousse-pousse.

Ettersom myndighetene ikke lyktes i å avskaffe pousen-pousen, ble det i stedet bestemt at pousse-arbeiderne skulle få formell status. Innføring av "sertifikat" og et skikkelig skilt gjør at hver enkelt må ha tillatelse fra politiet. Pousse-poussekjørerne i Antsirabe har også fått beskjed fra kommunen om å kle seg i rene klær.

En ivrig og effektiv pousse-arbeider kan nå tjene bedre enn en del andre yrkesgrupper. Men med flere pousse-pousse er også konkurransen blitt harde-

re de siste årene, så markedet for hvor mange vogner det er behov for vil etter hvert regulere seg selv. Fortsatt hjelper pousse-arbeiderne hverandre og sørger for at turene blir rettferdig fordelt.

Fattigdom til ettertanke

"Forstå-seg-på-ere" i det rike nord kan gjerne hevde hardnakket at pousen skulle vært utstilt på teknisk museum i Paris, helst mens kolonimakten ennå hadde fotfeste på øya. Men hva hjelper det når gasserne ikke er enige? Og til syvende og sist. I disse tider, hvor alle sloss om hvordan de skal redde jorden fra den sikre miljø-katastrofe og undergang; hva ville vel egentlig være mer trendy og nytenkende enn nettopp det å kjøpe seg en pousse og på den måten rappe kunder fra drosjene?

ilinn@frisurf.no

*Pousse-poussearbeider i Antsirabe.
Foto: Knut Skarpsno*

LESERINNLEGG

Hallo,

Takk for flott artikkel om Spedalskhet i Madagaskar Forum.

Den var interessant og dagsaktuell. Men i den historiske ingressen er det ein viktig feil. Det kan nok stemma at franskmennene ga ordre til behandling av spedalske i 1896. Dei fordelte også dei forskjellige distrikta mellom dei ulike aktørane. Det førte mellom anna til at NMS sin vesle spedalskekoloni i Fianarantsoa blei lagt ned, fordi det var katolsk misjon som fekk oppdraget i det distriktet.

Når det gjeld Antsirabe/Mangarano derimot, så var det arbeidet i god gjenge ei stund før fransk okkupasjon. Det var misjonær Torkild Rossaas på Antsirabe som starta bygging av den første spedalskekolonien der. Så vidt eg hugsar var det i 1887. Alt før 1896 hadde dei mange hundre pasienter og den kjente diakonissa Marie Førøide var ledande i pleien saman med den norske doktoren på Antsirabe. Kolonien låg like vest for dagens stortorg på Antsirabe og blei kalla "Ambohipiantrana" – "Barmhjertighetens by".

Dessverre blei både spedalskebyen og det norske sykehuset

på Antsirabe brent ned saman med resten av byen Antsirabe i 1896 då geriljabevegelsen. Menalamba angreip byen. Ei håndfull franske offiserar og ein liten flokk gassiske soldater hadde barrikadert seg i Rossaas sitt stasjonshus for å forsvare 26 norske misjonærar, for det meste kvinner og barn. Dei greidde å halda stand til det kom militærhjelp, men alt anna enn Stasjonen blei øydelagt. Det er utan tvil den mest dramatiske situasjonen i norsk misjonshistorie. Heldigvis gjekk det godt. Også Loharano- og Fandriana-stasjonane blei svidd av saman med eit stort antal kyrkjer. Ambohipiantrana blei bygt opp igjen på Antsirabe, men byen vaks og i 1918 ga franskmennene ordre om å flytta spedalskearbeidet vekk. NMS fekk då eit stort område oppe på Mangarano ca to mil lenger i sør-vest og dikterpresten Einrem bygde den nye spedalskekolonien der i åra som fylgde. Det var jo ikkje snakk om sjukehus i den tida, for det var bare pleie dei dreiv med, sidan det ikkje fanst effektive medisiner på den tida. Så vidt eg hugsar kom det først medisiner som kunne stoppa sjukdomen i 1953. Så langt historia. Men det er flott at de skriv dagsaktuelle artikler om situasjonen der ute.

*Helsing Sigmund Edland, Ålgård
Ph.D. Seniorforsker ved MHS.*

Landet med det rare i

Det er like greit å ikke ha noen forventninger til Madagaskar. For uansett hva du forventer vil virkeligheten overgå fantasien din. Både når det gjelder natur, dyreliv, mennesker og lokale skikker.

Artikkelen var publisert i sin helhet over ni sider i reisemagasinet ZINE TRAVEL i nr 3 2007.

TEKST: LINN KROGH HANSEN
FOTO: ØRJAN KROGH HANSEN

De fleste ankommer Madagaskar via landets hovedflyplass i hovedstaden Antananarivo, som ligger midt i landet på 1500 meters høyde. Selv om byens hovedgate og ytre fasade har gjennomgått en kraftig ansiktsløftning siden første gangen jeg var der på slutten 1990-tallet, skal man ha god fantasi for å påstå at byen er mer enn midtels interessant. Dyrehagen Tzimbazaza og det gamle dronningsslottet som ruver over sentrum er begge unnagjort i løpet av en dag. Suget etter frisk luft i lungene melder seg allerede den andre dagen. Det er på høy tid å komme seg ut av byen for å oppleve det virkelige Madagaskar.

Fortsatt nye arter

Madagaskar er et av verdens fattigste land når det gjelder velferd, men det rikeste på biologisk særegenhet og mangfold. Og selv om suksessfilmen "Madagaskar" ikke har så mye felles med landet som sådan, er det ingen tvil om at inspirasjonen til flere av de morsomme animasjonsdyrene kommer herfra. Mer enn tre prosent av verdens planter og halvparten av verdens kameleonarter finnes kun her. Legg så til at halvparten av øyas fuglearter er endemiske.

Landets utrolige antall endemiske arter skyldes øyas tidlige løsrivelse fra fastlandet, som man regner med skjedde for rundt 165 millioner år siden, kombinert med menneskets relativt sene ankomst for ca to tusen år siden.

For mange tilreisende står lemurene som selve symbolet på Madagaskar. Disse artige skapningene finnes overalt på øya, i forskjellige farger og stør-

relser. Det finnes nå førti kjente lemurarter, men så sent som i fjor oppdaget forskere en ny art. I verdenssammenheng hører slike oppdagelser til sjeldenhetene i vår tid, men da regner man ikke med Madagaskar. Forskere blir ikke overrasket om de plutselig snubler over en ny og hittil ukjent art på denne spesielle øya.. Lemurene ute i naturen er som de fleste andre vilde dyr sky overfor mennesker, men de som er vant til mennesker nøler ikke med å ta fart og hoppe opp på nakken din. På enkelte turiststeder har barna gjort det til levebrød å gå med lemurer i bånd slik at turistene kan klappe og mate dem.

Slange i Edens hage

Et flott sted å se lemurene i sine naturlige omgivelser er i nasjonalparken Ranomafana. Parken ligger i nærheten av byen Fianarantsoa, åtte timers kjøring sydover fra hovedstaden. Vår lokale guide Toto kan skogen utenat, og beroliger oss med at det ikke finnes farlige dyr i denne delen av landet.

Vi har ikke gått mer enn et par timer før han plutselig og uventet stopper opp midt i regnskogen.

– Hysj, se her. Så griper han rundt en slimete skapning med store sikksakkmønster på ryggen. Det er intet mindre enn en halvannen meter lang gasisk boa constrictor.

– Helt ufarlig for mennesker, gjentar Toto med et stort glis. Og mer skal det ikke til for at nysgjerrigheten tar overhånd og den glisne muskelbunten plutselig befinner seg mellom mine hender før den slippes fri og forsvinner inn i bushen igjen.

Men det er lemurer vi er kommet for å se, og ferden fortsetter videre innover i skogen. Dyrene er ikke lett å oppdage, ettersom de er mørke i pelsen og for det meste holder seg i trærne høyt over hodene våre. Men plutselig hører vi det knekker i en gren, og med ett oppdager vi den pelskledde samlingen i treet over oss. Målet er nådd for i dag, vi har sett det vi kom for - lemurene i deres rette omgivelser. Dagen avsluttes hos en betsileo-familie, som tilbereder ris og kokt høne over varmestedet inne i stråhuset sitt. Til slutt får vi utdelt stråmattor til å sove på. Vi legger oss på gulvet slik som de andre i familien, og etter en stund er det kun lydene fra lemurene som bryter jungelnatten. At vi knapt får sove på i den åpne hytta på grunn av innpåsletne lopper skrives ned på "ting som man kan le av i etterkant" – listen.

Firehjulet luksus

Avstandene på Madagaskar er store og veiene ofte dårlige. Kun femten prosent av befolkningen bor i nærheten av en kjørbær vei. Enkelte øde strekninger langs riksvei RN 7 mellom høylandet og de hvite strendene i sydvest er totalt fri for trafikk. Vi har uansett sikret oss leiebil og sjåfør for den lange strekningen mellom hovedstaden og havnebyen Toliara. Det hender vi møter en og annen lastebil fullstappet av zebruokser, som skal til hovedstaden for å bli slaktet og servert på byens restauranter. Først når vi nærmer oss havnebyen Toliara begynner trafikken for alvor å ta seg opp igjen. Vi har nå tilbake lagt 1000 kilometer siden vi forlot Antananarivo. Turen går rett ut til de forblåste sanddynene nord for byen, hvor

vezo-folkene har slått seg ned med utgrigerkanoene sine.

Eldgamle båter og trær

Vezo-folkene var opprinnelig sjønomader som fulgte fiskestimene langs kysten, men i dag er de fleste familierne bofaste. Den hvite millange stranden er blitt arbeidsplass for kvinnene, lekeplass for barna, og oppbevaringsplass for de fargerike utgrigerkanoene. Vezoens båtbyggermetoder har endret seg lite i løpet av de siste femten hundre årene, foruten at dagens uthulte trestammer i større grad dekorerer med farger. Båtene kan både seiles og padles, og har som regel plass til fire-fem personer. Forutsatt at man ikke er for nøye med komforten om bord og synes det er helt greit å sitte i en uthult trestamme.

– Dessuten krever de lite sjømannskap, flirer Clovice, en av landsbyens båteiere. Han mener at motorbåter kun er for late "vazaher" (hvite). Takket være inntektene fra fiske og snorklingturer med turister har han fått råd til å bygge murhus, noe som er en sjeldenhet i disse trakter.

Flere familier har i løpet av de siste årene bosatt seg i grenselandet mellom sanddynene og den store baobabskogen. Sistnevnte er nok et eksempel på Madagaskars unike fauna. Det finnes et titalls forskjellige arter innen baobaobfamilien, og ni av disse vokser naturlig kun på Sør-Madagaskar. Disse flotte runde trærne kan bli flere tusen år gamle, og er gjenstand for mange myter og historier. Ettersom grenen på trærne ligner mer på røtter enn på grener, omtales trærne ofte som "opp-ned"-trær på folkemunne. Landsbyens unge og håpefulle har lært å utnytte skogen for det den er verdt, og nøler ikke med å invitere nyankommende turister på en halvtimes baobaob-vandring for noen få kroner. Selv om vi utgangspunktet fint kunne tatt turen på egen hånd, er det helt i orden å ha med oss en lokal unggutt som kjentmann. Han kjenner skogen som sin egen lomme, og viser oss flere reptiler og sommerfugler som vi nok ellers ville oversett i den rødbrune sandbunnen.

En magisk hverdag

Selv om vezoene og gasserne generelt har blitt mer vestlige i tenkemåten, har forfedrenes ånder og bruk av magi fortsatt en sterk posisjon i samfunnet. Det er

ikke uvanlig å se en person i kirken på formiddagen, for så å møte han på vei til en ombiasa "trollmann" eller "spåmann" på ettermiddagen. En død person regnes ikke som død i vestlig forstand. Han er faktisk enda mer levende etter sin død, i den forstand at han nå kan påvirke livet til sine levende slektninger på godt og ondt.

Mimi, en kvinne i slutten av tyveårene, forteller at hun og mannen sliter med å få barn. Hun lurte på om vi vil være med henne til et åndemedie, en såkalt tromba, for å høre om det er noen som har kastet ond magi over henne.

– Ettersom de avdøde ser ting som vi levende ikke kan se med vårt blotte øyet, kan de fortelle om noen har forsøkt å skade meg ved bruk av sort magi, fastslår Mimi. Hun ler sjenert og forsikrer oss om at hun ikke er helt overbevist om at dette fungerer. Men det er verdt forsøket.

Møte med en avdød

Vi har med oss den obligatoriske flasken med rom og stiger inn i en liten stråhytte i utkanten av landsbyen. Damen foran oss er sannsynligvis ikke eldre enn noen og seksti år. Huden er rynket, men hun har klare og vennlige øyne. Med andre ord, alt annet enn det vi forbinder med heksene fra våre egne eventyrbøker. Den gamle smiler og forsikrer oss om at hun bare har kontakt med gode forfedreånder, og at hennes egenskaper som åndemedium kun har til hensikt å hjelpe folk.

– Det finnes folk som dessverre misbruker sine egenskaper, men dette er ofte onde mennesker. Som kun utfører tjenester for å tjene penger, sier damen og understreker at hun ikke skal ha noen penger for denne tjenesten.

Hun tar en stor slurk rom rett fra flasken og lukker øyene mens hun nynner en melodi. Vi sitter stille i noen minutter mens sangen stadig blir sterkere, inntil kvinnen reiser seg og begynner å danse rundt. Naboen har oppfattet hva som foregår, og hjelper til med å klappe og synge. De hele minner om en slags fest hvor en står i midten og danser mens resten står rundt og klapper og ler.

Så, plutselig blir det helt stille. Den gamle damen stopper brått opp og begynner å snakke med lav stemme. Stemmen hennes er mye dypere enn den var for kun noen minutter siden, og blikket er ufokuseret. Alle står nå stille for å høre hva kvinnen har å si. Hun snur seg mot Mimi og begynner å snakke usammen-

hengende. Innimellom stiller hun Mimi noen spørsmål som må besvares. Selv om jeg ikke skjønner alt som blir sagt får jeg med meg at det er Mimis mann som er temaet. Så plutselig og uten varsel, begynner damen å danse igjen, før hun etter et par minutter kommer til seg selv og setter seg ned. Hun er tilbake til sitt gamle jeg, men likevel tydelig utmattet. Selv husker hun ingen ting av hva seansen og hva hun har formidlet til Mimi. Men vår venninne er fornøyd. Ifølge det den gamle damen har fortalt i transe er det ikke noen som prøver å skade henne. Mimi blir derfor oppfordret til å fortsette å jobbe med graviditetsprosjektet, så vil nok ting skje av seg selv. Og hva mer kan man vel be om av en gammel dame, som snakker på vegne av landsbyens døde og kloke forfedre.

linn@madagaskar.no

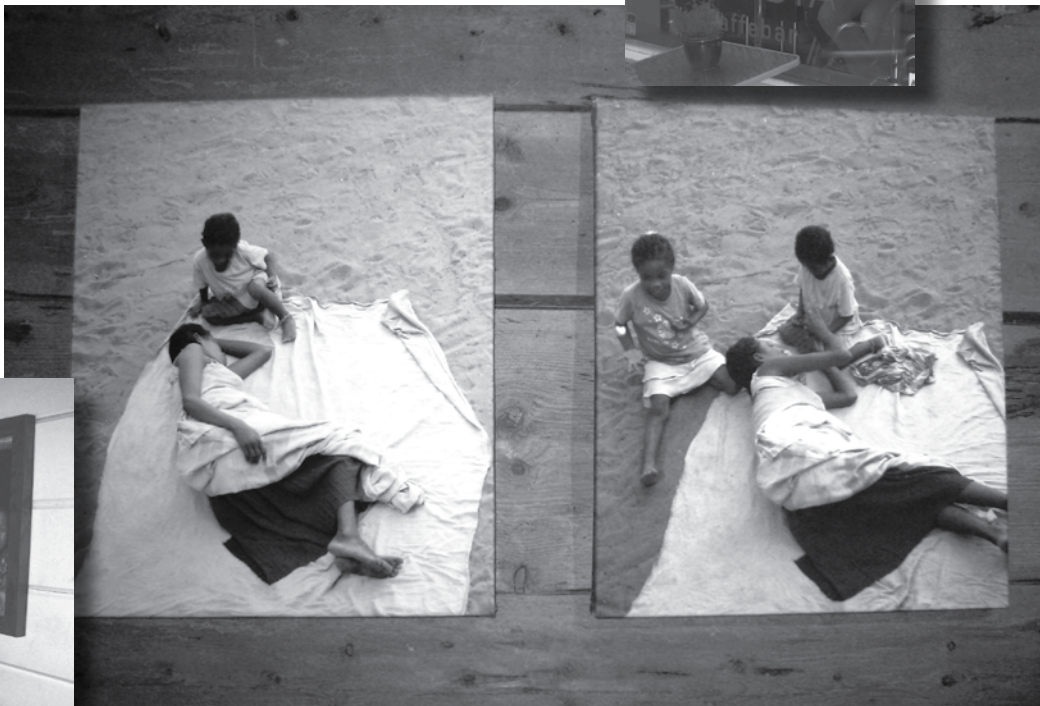
Fady- de lokale tabuene

Når man reiser rundt på Madagaskar er det ikke til å unngå å komme borti ordet fady (i syd faly). Alle stammer, klaner og gjerne også familier har sine egne unike fady-er, eller tabuer. En fady er et forbud knyttet til et sagn, opplevelse eller en historie som er blitt fortalt gjennom generasjoner. Nettopp dette med at det er forfedrenes opplevelser som ofte er opphavet til disse forbudene gjør dem ekstra farlige å overse, selv om de fleste unge i dag innrømmer at de ikke alltid ser logikken i det. Et typisk fady i Toliara er å foreta viktige avtaler/inngåelser på en torsdag. Torsdag er blant flere gassiske folkegrupper ansett som en dag med forbannelse, og tidligere ble barn som ble født på denne dagen ofte satt ut i skogen for å dø ettersom det hvilte en forbannelse over dem. (det er fortsatt overraskende mange Madagaskar-adopterte barn som er født på en torsdag) I Toliara opplevde jeg at en familie hadde fady mot å spise havskilpadde, mens naboen ikke hadde det. Grunnen var at blant den første familiens forfedre hadde noen brent seg da de forsøkte å spise en havskilpadde som lå i kokende vann. Den eneste grunnen til å bryte en fady er når den lokale høvdingen som er sjef for offerstøtten hazomanga, sier at det er trygt. De fleste gassere forventer ikke at turister skal kunne de lokale reglene.

Billedutstilling fra Madagaskar i Bergen

Milfrid Tonheim holder utstilling av bilder fra Madagaskar på Barista kaffebar i Bergen. Hun hadde åpning den 22. nov og bildene skal henge ut året.

- Målet med utstillingen er å formidle livet og gleden som de gassiske barna utstråler. Være en liten motvekt til alt det negative som formidles om Afrika gjennom media, forteller Milfrid, som i det bladet går i trykken har solgt tre bilder.

- "Milfrid Tonheim stiller ut bilder på kafe i Bergen".

Visa til Madagaskar

Alle utlendinger må ha visa for å besøke Madagaskar. Visum klebes inn i hver enkelt reisendes pass, stemples og signeres av en autorisert person.

I Norge gjøres dette av Madagaskars generalkonsulat i Drammen, i henhold til instruksjon fra Madagaskars ambassade i Berlin.

Det kan utstedes to typer visa. Mest benyttet er et 3-måneders turistvisum med mulighet for flere innreiser og med 6 måneder varighet fra utstedelsesdato.

Ved opphold utover tre måneder, i forbindelse med studier, forskning, eller annet arbeide betalt fra Norge, utstedes et 1-måneders visum som kan forlenges. Dette må gjøres innen den første uken på Madagaskar, og det må da fremvises kontrakter/avtaler med arbeidsstedet der ute, hvordan oppholdet skal betales, og en vandelsattest fra politimyndighet på hjemstedet. Dokumentene må være på engelsk eller fransk.

I forbindelse med utstedelse av visum skal visumutsteder (konsulatene) vurdere søkerens evne til å betale for reise tur-retur og opphold på Madagaskar, fare for kriminelle handlinger, og i den senere tid også faren for pedofili.

Visumsøknadene skrives i to eksemplarer, for hånd eller elektronisk, hver med original signatur. Til hvert av skjemaene skal det være et passbilde. Dette bør helst være av nyere dato. Visumgebyr i Europa er for tiden 50 Euro.

Skjemaene fås tilsendt på forespørsel til konsulatet, eller kan enklest hentes ned fra "nettet" på adressen <http://home.online.no/~malagasy/> under Visa. Alternativt søk er å gå inn på en søkemotor (for eksempel www.sol.no) og søke på "Madagaskars konsulat". Da finner dere konsulatets nettsted.

Det er nå også mulig å få visa på Ivato

flyplass i Antananarivo ved ankomst. Av reisende er vi blitt informert om at visumgebyret der er lavere enn i Europa, og at utstedelsen har gått både raskt og greit.

Fra Madagaskars ambassade i Berlin er vi informert om at visaordningen på flyplassen er under vurdering. Vår instruks nå er å anbefale besøkende til Madagaskar å ha alle reisedokumenter ordnet før utreise.

Lykke til med forberedelsene, - og GOD REISE!

Vennlig hilsen fra Finn Andresen
Madagaskars konsulat
Hauges gate 36 / Parkalleen 3B,
3019 Drammen
Tlf.: 32 89 30 60, Mobil: 909 111 77
Faks: 32 89 63 64
E-post: malagasy@online.no

SMÅNYTT

AV ØYVIND DAHL

Vennskapsforeningens årsmøte 2008

Det blir årsmøte for Vennskapsforeningen Norge – Madagaskar i Stavanger **lørdag den 5. april**. Papirene for årsmøtet blir sendt ut før møtet i en egen konvolutt til medlemmene. På Årsmøtet vil hovedstyrets årsmelding og regnskap bli lagt frem. Videre vil det bli foreslått aktivitetsplan og budsjett.

Styret vil sende ut innkalling med sakspapirer og stemmeseddel i slutten av februar, slik at alle medlemmer, også de som bor andre steder i landet, kan være med på valg av nye medlemmer av hovedstyret. I konvolutt vil det også ligge en giroblankett for innbetaling av kontingent for 2007. Eventuelle saker til årsmøtet må sendes inn til hovedstyret innen 1. februar.

Stavangerforeningen

Stavanger-foreningen hadde møte den 18. september der Øyvind Dahl hadde foredrag om om MAP, Marc Ravalomanana og norsk bistandssamarbeid med Madagaskar (Ca 25 fremmøtte). Den 13. oktober var det Lørdagskafé i Internasjonalt hus med gassisk mat og godt fremmøte. Den 13. nov. var det møte om Samarbeid mellom Universitetet i Stavanger og gassiske institusjoner, ledet av Preben Lindøe. Fra Universitetet bidrog Torleiv Bilstad (Tek.nat. om økologi og marinbiologi i samarbeid med Univ. i Toliara), Terje Østrem (Hotellhøgskolen om samarbeid med Univ. i Fianar), Arne Apelsest (Om forskningsprosjekt om Literacy i samarbeid med Univ. i Toliara) og Per Henning Uppstad (Lesesenteret om barnebokprosjekt i samarbeid med "grønne skoler", ProVert). (Ca 35 fremmøtte).

Stavangerforeningen inviterer til følgende møter våren 2008:

Tirsdag 12. februar: "Madagaskar som turistmål" ved Mona Nordstrand og Reisebyrået Ravinala. Denne dagen blir det også årsmøte for VNM Stavanger.

Lørdag 5. april: Årsmøte for VNM på landsbasis.

Tirsdag 20. mai (Dato ikke endelig bekreftet): "Nordmann på presidentens kontor". Ved spesialrådgiver Petter Langseth som nå arbeider ved president Marc Ravalomananas kontor på Madagaskar.

Osloforeningen i 2008

Osloforeningen har oppnevnt Inger Elisabeth Lie som ny leder. Olav Høimyr fortsetter som styremedlem. Sidonie Hansen er fortsatt på Madagaskar. Styret ser nå slik ut:
Leder: Inger Elisabeth Lie (til 2009)
Kasserer: Arnhild Fjose (til 2009)
Styremedlem: Olav Høimyr (til 2009)
Styremedlem: Sverre Tølsby (til 2008)
Styremedlem Sambatra Syvertsen (suppleringsvalg)
Foreningen hadde et medlemsmøte den 25. oktober i KFUM-huset med foredrag av Vibeke Thue fra Utdanningsdirektoratet og Ragnhild Meisfjord fra Norad. Gen.konsul Finn Andresen ga Madagaskar nytt. Foredragene var veldig interessante. (Ca 25 fremmøtte). Oslo-styret planlegger en brosjyre slik som Stavanger-foreningen har laget.

Osloforeningen inviterer til følgende møter våren 2008:

Lørdag 26. januar: Lørdagskafé.

Torsdag 6. mars: Årsmøte for alle medlemmene.

Bergensforeningen

Lokalforeningen i Bergen har eksistert i 2 år, og har hatt jevnlig møter. På siste styremøte i Bergen (16.09.2007) ble det besluttet å legge ned lokalforeningen pga manglende oppmøte. Der som noen i Bergensområdet ønsker å ta et nytt initiativ, bes de om å kontakte VNMs leder Øyvind Dahl.

Hvor mange medlemmer har foreningen?

Vår kasserer Reidar F. Sivertsen har gjort en kjempejobb med å ajourføre vår medlemsliste. Per 18. desember er status følgende:

473 Aktive - 13 Død - 17 Flyttet - 65 Gratis - 89 Utmeldt - 7 Utmeldt pga ikke betalt.

De som står oppført på en gratisliste

er personer som vi sender blad og nyhetsmeldinger til fordi de sitter i nøkkelstillinger i Storting, Utenriksdepartement, Norad eller andre steder. Her er også blader som sendes til Vennskapsforeningen Sverige - Madagaskar, osv. De som står på gratislisten får altså tilsendt informasjon, men de har ingen medlemsrettigheter og ingen stemmerett.

Hvor er det blitt av deg?

Mange medlemmer flytter eller forandrer adresser. Dessverre glemmer mange å melde fra om adresseforandringer. Så får vi klager over at de ikke får blad, nyhetsmeldinger og invitasjoner til medlemsmøter. Har du fått ny adresse, nytt telefonnummer eller ny e-post-adresse, så husk å gi melding om dette til Reidar F. Sivertsen, Brøholtlia 16 A, 3430 SPIKKESTAD, e-post: info@madagaskar.no, Telefon: 31 29 69 10, Mobil: 918 58 519. Det vil spare oss for masse bryderi ved utsending av blad og nyhetsmeldinger!

Madagaskar-nytt

Øyvind Dahl lager nyhetsmeldinger fra Madagaskar hver måned. Når du tegner medlemskap ber vi deg om å oppgi navn, adresse og e-post-adresse slik at du kommer på adresselisten. Dersom du ikke har e-postadresse, har foreningen ekstra service og sender nyhetene i konvolutt til deg hver måned. Dersom du har fått e-postadresse, eller har forandret e-postadresse, ber vi deg om å melde den inn til ansvarlig for medlemsregisteret Reidar F. Sivertsen, e-post: info@madagaskar.no, slik at du kan få nyhetene fortere og billigere.

Husk hjemmesidene til foreningen!

Du finner dem på www.madagaskar.no. Her blir Øyvind Dahls månedlige nyhetssendinger oppdatert flere ganger i måneden. Der finnes også annet smånytt, bilder, dokumenter, alle bladene vi har utgitt og mange nyttige linker.

REFERAT FRA HOVEDSTYREMØTE (TELEFONMØTE) I VENNSKAPSFORENING NORGE - MADAGASKAR (VNM) 20. NOVEMBER 2007, KL. 20:00

Til stede: Øyvind Dahl, Kai-Arne Schie, Reidar F. Sivertsen, Marit J. Bakke og Mona Nordstrand

Forfall: Sidonie Hansen, Heri Ramampiaro

32/07 Godkjenning av referat fra hovedstyremøtet 19.09.07

Godkjennes, men datoen i overskriften var feil. Denne endres i arkivert versjon.

Reidar har noen kommentarer til vedtak på forrige møte:

- Det ble vedtatt at Madagaskarforum skulle ha returadresse til kasserer og medlemsliste-ansvarlig. Reidar synes dette er en grei ordning og gir mulighet for å oppdage og rette opp medlemmer med feil adresse.

- Det har kommet blad i retur med beskjed om at medlemmet har gått bort. Dette blir registrert i medlemsregisteret. Skal vi minne døde medlemmer i Madagaskarforum? Saken flyttes til eventuelt.

33/07 Annonsering av VNM

Ellen Lilleeng har skaffet prislister for annonsering i Misjonstidene og Bistandsaktuelt (se vedlegg 1). Marit har laget noen utkast til annonse, med logo og tekst fra web-siden (vedlegg 2).

Vedtak:

1) Styret går inn for annonsering i både Misjonstidene og Bistandsaktuelt (respektive 88x59 mm og 104x50 mm i størrelse).

2) Logoen i annonsen bør være fri for bokstaver. Øyvind kontakter logo-designer Alvar Berget for å innhente tillatelse.

3) I annonsen skal det stå kontaktadresse og telefonnummer til kasserer i tillegg til web-adresse.

4) Marit lager et endelig utkast som sendes ut til styret for endelig godkjenning.

5) Marit sender annonsen inn til de to bladene, med beskjed om at regningen sendes kasserer.

34/07 VNMs medlemsliste

Etter forespørsel om utlevering av VNMs medlemsliste til andre foreninger har Stavangerkomiteen sagt nei. Fra innkallelsen til dette møtet heter det at *Leder og kasserer har diskutert saken og mener at vi skal være restriktive når det gjelder å distribuere vår medlemsliste til andre instanser.*

Vedtak:

Vi distribuerer ikke VNMs medlemsliste til andre foreninger.

35/07 Modernisering og oppdatering av hjemmesiden

Styret har noen spørsmål til Heri angående "Mailinglista" og "Bli medlem" på web-siden. Kan disse samles til en, slik at det bare er en mulighet for innmelding via nettet? Eventuelt et nytt innmeldingssystem hvor man kan registrere alle nødvendige data direkte? Det er også ønskelig med en rubrikk hvor nyinnmeldte svarer på hvor de får informasjon om VNM, eksempelvis gjennom kjente, annonsering eller på internett..

Vedtak:

Saken utsettes til neste møte, men Heri anmodes om å jobbe videre med punktene beskrevet i forrige referat. Øyvind kontakter Heri for å høre om mulighetene til å få ferdig en ny hjemmeside før årsmøtet i april 2008.

36/07 Orientering fra Oslo-komiteen

Øyvind orienterte etter samtale med Elisabeth Lie. Oslo-foreningen er i gang med nye aktiviteter. Lørdagskafeen som var planlagt 02/02 er flyttet til 26/01 kl 1400. Det er planer om en brosjyre tilsvarende den Stavanger-komiteen har laget.

Vedtak:

1) Hovedstyret er veldig glad for at det igjen er aktivitet i Oslo-foreningen!

2) Marit kontakter foredragsholdere fra Oslo-møtet 25/10 for å undersøke om vi kan legge noe ut på web-sidene om saken.

27/07 Orientering fra Stavanger-komiteen

Stavanger-foreningen har høyt aktivitetsnivå. Øyvind orienterte, med innspill fra Mona. Mange av foredragene er interessante, og potensielt stoff for Madagaskarforum.

Er det mulig å skrive referat fra lokallagsmøtene som kan distribueres til alle medlemmer, eventuelt legges ut på internett-sidene? Mona undersøker på neste styremøte i Stavangerkomiteen.

Årsmøte for hovedforeningen skal holdes i Stavanger den 5. april 2008.

38/07 Orientering om medlemmer og økonomi

Reidar orienterte, og hadde på forhånd sendt ut regnskap og oversikt over medlemstall (vedlegg 3).

Vi har nok penger til å utgi et nummer til av Madagaskarforum før jul, samt en balanse som gjør det

mulig å utgi ett nummer til våren før medlemskontingentene kommer inn.

Vedtak:

1) Styret tar hatten av for godt arbeid av kassereren!

2) Ved manglende betaling etter purring sendes et brev til utsatte medlemmer om at de mister sitt medlemskap dersom pengene ikke kommer inn.

3) Det opprettes en medlemskategori for "ikke-betalende medlemmer".

Denne skal inneholde personer som av strategiske årsaker mottar Madagaskarforum, men som ikke skal motta annen post. Reidar lager filter i medlemsbasen som definerer gruppen. Øyvind sender sin liste over dagens "gratis-medlemmer" til Reidar slik at disse blir registrert.

4) Overskuddet av NORAD-kontoen overføres til foreningens konto og posten for utgivelse av Madagaskarforum.

5) Øyvind sender søknad om støtte hos NORAD for 2008.

39/07 Orientering om Madagaskarforum

Madagaskarforum nr. 2/2007 er kommet og distribuert til medlemmer og til personer som står på en gratisliste. Det er folk som det er strategisk å sende bladet til. Mennesker som jobber i UD, NORAD, og Stortingets utenrikskomité, etc.

Linn melder at hun har nok stoff til et blad til (ca 16 sider), nr. 3/2007, før jul. Og vi har råd til å gi det ut. Anita Hetland er engasjert for å ta seg av layout for neste blad.

40/07 Eventuelt

Skal døde medlemmer i VNM minnes i Madagaskarforum?

Vedtak:

Det blir vanskelig å følge opp alle dødsfall. Muligheten for såre følelser hos dem som eventuelt blir glemt i en slik sammenheng veier tungt nok til at styret ikke vil innføre dette. Eventuelt kan det skrives nekrolog i spesielle situasjoner. Kasserer informerer styret om dødsfall blant medlemmene.

41/07 Neste møte

Neste møte ble satt til 12. februar 2008 kl 20:00, men pga medlemsmøte i Stavanger må vårt møte flyttes til 5. februar 2008 kl 20:00. Møte blir avholdt via Skype. Hovedsaken vil være forberedelser til årsmøtet 5. april 2008. I tillegg vil vi ta opp igjen saken om modernisering av web-siden.

B

RETURADRESSE: REIDAR F. SIVERTSEN, BRØHOLT LIA 16 A, 3430 SPIKKESTAD

